

Σεβαστοί πατέρες,
αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητοί γονείς , αγαπητά μας παιδιά

Αν κοιτάξουμε στο ημερολόγιο, θα δούμε πως κάθε μέρα γιορτάζουν ένα, δυο, τρεις και περισσότεροι άγιοι. Άλλοι γνωστοί και άλλοι άγνωστοι σε μας.

Σήμερα 30 Ιανουαρίου ξεχωριστή τιμή έχουν 3 πατέρες της εκκλησίας , 3 διδάσκαλοι της οικουμένης. Τρία αστέρια του πνεύματος που με τη ζωή και τα έργα τους έδωσαν ξεχωριστή λάμψη στον αιώνα που έζησαν, δηλ. περίπου το 350-400 μ. Χ.

Είναι οι αγαπημένοι μας Τρεις Ιεράρχες.

Ιεράρχης σημαίνει επίσκοπος ,αρχηγός των ιερέων, θα λέγαμε απλά.

Τι είναι όμως αυτό το ξεχωριστό που είχαν ο άγιός μας ώστε η εκκλησία και η πολιτεία να τους επιλέξει σαν πρότυπο για μαθητές και δασκάλους; Και τι μπορούμε να κάνουμε εμείς για να τους μοιάσουμε στη σοφία και την άγια ζωή τους ;

Ας σκύψουμε για λίγο στο βίο τους και ν' αντλήσουμε κάτι ωφέλιμο για εμάς.

Έζησαν ανάμεσα σε ειδωλολάτρες και σπούδασαν σε ειδωλολατρικές σχολές. Είχαν όμως γαλουχηθεί και οι τρεις από τις άγιες μητέρες τους με τη χριστιανική αγωγή.

Η μητέρα και γενικά η οικογένεια παίζουν πρωταρχικό ρόλο στην αγωγή του παιδιού. Το παιδί, σύμφωνα με τον άγιο Χρυσόστομο, διαμορφώνει την αγωγή του πριν ακόμα από τη σύλληψή του και καθ' όλη τη διάρκεια της κυοφορίας του.

Οι μητέρες των Τριών Ιεραρχών έδωσαν ιδιαίτερη προσοχή στην αγωγή των παιδιών τους. Τους γνώρισαν από τη μικρή ακόμα ηλικία την αγάπη του Θεού, που έγινε άνθρωπος για τη σωτηρία των ανθρώπων. Κυρίως όμως με το παράδειγμά τους, αυτές οι πλούσιες αρχόντισσες δίδαξαν στα παιδιά τους ν' αγαπούν κάθε άνθρωπο. Τα σπίτια τους ήταν καταφύγιο των φτωχών και των δυστυχισμένων.

Η μόρφωσή τους ζηλευτή. Κατείχαν κάθε επιστήμη της εποχής τους και μάλιστα στον πιο υψηλό βαθμό. Κοσμογυρισμένοι με πλούτο πολύ, με πτυχία και διπλώματα γύρισαν στις πατρίδες τους. Ώριμοι πια και οι τρεις Ηρακλείς του πνεύματος, στάθηκαν μπροστά σ' ένα δίλημμα.

Μπροστά τους ανοίγονταν δύο δρόμοι:

Ο ένας δρόμος, θελκτικός, τους υποσχόταν φήμη, δόξα, πλούτο, καλοπέραση, διασκέδαση, άνεση, επιτυχία..

Ο άλλος δρόμος ήταν στενός, ανηφορικός. Τους πρότεινε τη δυσκολία, την αφάνεια, την περιφρόνηση του κόσμου, τη φτώχεια, τη θυσία, τον κόπο, τον πόνο...

Ποιον δρόμο θα διάλεγαν τα μορφωμένα και ταλαντούχα αρχοντόπουλα;

Ήδη εξασκούσαν το επάγγελμα που διάλεξαν, το επάγγελμα του ρήτορα, το πιο αξιολύετο της εποχής τους. Ήδη άρχισαν να προκαλούν το θαυμασμό του κόσμου για τη σοφία και τη γνώση τους και να συλλέγουν περίσσιους επαίνους.

Οι άγγελοί τους περίμεναν . Μα και οι γονείς του αγωνιούσαν για την απόφασή τους.

Και πάλεψαν οι άγιοί μας ανάμεσα στην προσωπική τους φιλοδοξία και ανάμεσα στην θυσία για το συνάνθρωπο. Και νίκησε το δεύτερο.

Την καρδιά τους την είχε κλέψει για πάντα ο Θεός και ο άνθρωπος.

Ένα λαχταρούσαν: να υπηρετήσουν σαν ιερείς το Θεό και σαν καλοί ποιμένες να θυσιαστούν για το απολωλός πρόβατο.

Αυτή η φλογερή λαχτάρα προσανατολίζει την επιλογή τους.

Ας έχουν πλούτη. Ας τους θεωρούν μεγάλους και σοφούς, ας τους θαυμάζουν όλοι για την ιδιοφυΐα τους κι ας τους ειρωνεύονται άλλοι για την απόφασή τους.

Η σκέψη τους παραμένει ελεύθερη και αυτή τους καθοδηγεί. Δεν επηρεάζονται από τις σειρήνες του κόσμου. Θα πράξουν τελικά αυτό που θα τους κάνει αληθινά ευτυχισμένους. Θα ακολουθήσουν το στενό μονοπάτι.

Ας τους στοιχίσει και πόνο και κόπο και δάκρυ. Ας ζήσουν στην αφάνεια και στη φτώχεια. Ας είναι για τον κόσμο οι ταπεινοί και οι περιφρονημένοι. Είναι αποφασισμένοι ν' απαλύνουν τον ανθρώπινο πόνο επάνω στη γη. Να λυώσουν σαν λαμπάδες, αρκεί να φωτίσουν τα σκοτάδια του κόσμου.

Και από τότε άρχισε η περιπέτεια του στενού δρόμου, του δρόμου της αρετής.

Ένας ακατάπαυστος αγώνας όλη η ζωή τους. Μια διαρκής θυσία.

Μοίρασαν όλη την περιουσία τους και έζησαν σαν οι πιο φτωχοί από τους συνανθρώπους τους.

Κονταροχτυπήθηκαν με βασιλείς και άρχοντες γιατί τους έλεγχαν για την απονιά και την αδικία.

Αναμετρήθηκαν με αιρετικούς που αναστάτωσαν την εκκλησία του Χριστού και σαν λύκοι μπήκαν στη μάντρα για να κατασπαράξουν το μικρό ποίμνιο.

Στάθηκαν άγρυπνοι δίπλα στη δυστυχία και υπεράσπισαν τους περιφρονημένους και τους αδικημένους.

Επηρέασαν με τα φλογερά κηρύγματά τους τους πλουσίους, ώστε ν' ανοίξουν τα θησαυροφυλάκιά τους και να συμπαρασταθούν στο φτωχό.

Ερμήνευσαν την Αγία Γραφή και δίδαξαν στους συγχρόνους τους με παλμό το ουράνιο μεγαλείο της. Ο άγιος Χρυσόστομος μάλιστα θεωρείται ο καλύτερος ερμηνευτής της μέχρι σήμερα.

Έγραψαν βιβλία που είναι επίκαιρα και στην εποχή μας.

Τι κρίμα που γονείς και δάσκαλοι αγνοούμε τις καθάρεις αυτές πηγές του πνεύματος! Τι επιπολαιότητα να καταφεύγουμε μόνο σε ξένες πηγές και να περιφρονούμε τις καθάρεις ελληνικές πηγές!

Πέρασαν 1700 χρόνια περίπου από τότε που έζησαν οι άγιοι, μα όσα έγραψαν είναι διαχρονικά. Οι παιδαγωγικές τους αρχές είναι κρυστάλλινες, αμίμητες σε σοφία και σε ακρίβεια.

Φωτισμένοι από το Θεό, αλλά και ζυμωμένοι με τον ανθρώπινο πόνο με τις καταπληκτικές παιδαγωγικές τους θέσεις, αποδεικνύουν πόσο καλοί ανατόμοι της ανθρώπινης ψυχής ήταν και οι τρεις τους.

Ας έρθουμε όμως στην εποχή μας. Ας έρθουμε σ' εμάς.

Οι Έλληνες ανέκαθεν είμαστε ένας λαός που από την αρχαιότητα ως σήμερα, αγαπούμε τη μόρφωση και τα γράμματα. Το σχολείο είναι ένας αρχαίος θεσμός της πατρίδας μας και κατέχει πρωταρχική θέση στη ζωή μας. Οι οικογενειακές δαπάνες για την εκπαίδευση των Ελληνοπαίδων είναι πάντα σε υψηλή κλίμακα. Γονείς και δάσκαλοι επιθυμούμε τα παιδιά μας να προκόβουν στη μάθηση.

Στην εποχή μας αυτή η τάση έχει γίνει πάθος.

Καθημερινά οι γονείς από το πρωί ως το βράδυ, κρατώντας σφιχτά το χέρι των παιδιών τους, τρέχουν από το σχολείο στο φροντιστήριο κι από εκεί σε άλλο φροντιστήριο και στη συνέχεια σε κάποιο γυμναστήριο ή σε κάποιο ωδείο κ. λ. π.

Γιατί όλα αυτά; Ποιος είναι ο στόχος μας; Μα φυσικά κυρίως για να εξασφαλίσουμε στα παιδιά μας μια επαγγελματική αποκατάσταση. Θαρρείς και είμαστε κυβερνήτες του χρόνου και του μέλλοντος.

Ποιος μας διαβεβαιώνει ότι όλα αυτά θα ικανοποιήσουν τις προσδοκίες μας; Ποιος είναι σε θέση να πει σίγουρα πως θα επιφέρουν την ευτυχία των παιδιών

Και ποιος μπορεί να ξέρει αν θα ζούμε αύριο;

Μόνοι μας μπήκαμε στο μάτι ενός κυκλώνα που δημιουργήσαμε και που είναι έτοιμος να καταπιεί τη χαρά και την ευτυχία μας. Και όλα αυτά γιατί παραθεωρήσαμε την αγία Γραφή τη μόνη που μπορεί να μας καθοδηγήσει σωστά.

Εκεί λοιπόν διαβάζουμε τα λόγια του Χριστού που επανειλημμένα μας συμβουλεύει να μην αγωνιούμε για το αύριο. Πως είναι αρκετό το βάρος της κάθε μέρας. Μας διαβεβαιώνει πως αυτός που φροντίζει για τα πουλιά και τα λουλούδια, πολύ περισσότερο θα φροντίσει για μας τα παιδιά του. Μας προτρέπει να ζητούμε πρώτα τη βασιλεία του και όλα αυτά θα μας τα εξασφαλίσει.

Δυστυχώς δεν έχουμε εμπιστοσύνη στο Θεό, αλλά μόνο στον εαυτό μας. Κι εκεί είναι που την «πατήσαμε».

Πρέπει να παραδεχθούμε ακόμα πως χάσαμε το μέτρο. Πως ξεχάσαμε τι σημαίνει άνθρωπος. Άνθρωπος στην κυριολεξία σημαίνει «άνω θρώσκω», δηλαδή κοιτάζω ψηλά. Εμείς όμως ξεχάσαμε τη φύση μας, τους ουράνιους στόχους μας και κολλήσαμε τα μάτια μας στη γη.

Λησμονήσαμε πως ο άνθρωπος δεν είναι μόνο εγκέφαλος αλλά και καρδιά, δεν είναι μόνο σκέψη, αλλά και συναίσθημα, δεν είναι μόνο λόγος αλλά και ελευθερία, δεν είναι μόνο σώμα αλλά και ψυχή.

Μετατρέψαμε τα παιδιά μας σε τσουβάλι, που το γεμίζουμε γράμματα. Αδιαφορούμε όμως για το ουσιώδες, για το πιο σημαντικό που είναι η ψυχή τους.

Και επειδή όπως λέει ο σοφός λαός μας «ό,τι σπείρεις θα θερίσεις,» κι εμείς σήμερα δρέπουμε τους καρπούς της παιδείας μας. Απελπισμένα και με αγωνία αναρωτιόμαστε πού πηγαίνει ο κόσμος. Πόσο πιο χαμηλά θα κατακυλίσει ακόμα ο άνθρωπος. Κάνουμε συνέδρια, θεσπίζουμε νόμους μα τίποτε δε γίνεται. Γιατί; Διότι ρίξαμε το βάρος της παιδείας μόνο στη μάθηση και όχι στην αρετή.

Οι αρχαίοι μας θαρρώ πως ήταν πιο σοφοί από εμάς. Έλεγαν λοιπόν:

«Πάσα επιστήμη χωριζομένη αρετής, πανουργία και ου σοφία φαίνεται»

Απλά και κοντολογίς σημαίνει πως αν δώσουμε στα παιδιά μόνο γνώση, μόνο επιστήμη και δεν τα εμβολιάσουμε με την αρετή, θα γίνουν μια μέρα κακούργοι κι εκμεταλλευτές των συνανθρώπων τους, καταπιεστές και άδικοι.

Κι εδώ θα υπενθυμίσω την προφητεία του αγίου Κοσμά του Αιτωλού, που αγωνίστηκε τόσο για να ανοίξει σχολειά στα δύσκολα χρόνια της τουρκικής σκλαβιάς. Έλεγε λοιπόν ο πατρο - Κοσμάς : τα άθεα γράμματα θα καταστρέψουν τον κόσμο.

Και δεν το διαπιστώνουμε αυτό στην εποχή μας;

Ποιοι προκαλούν τους πολέμους ; Ποιοι κατασκευάζουν τα πολεμικά όπλα; Ποιοι καταπατούν τα δίκαια των λαών και τα καταδυναστεύουν στο όνομα της ελευθερίας; Δεν είναι όλοι αυτοί οι πιο μορφωμένοι του κόσμου; Πού οφείλεται λοιπόν αυτή η κτηνώδης συμπεριφορά ;

Η Παιδεία αγαπητοί μου έχει δύο πόδια. Τη γνώση και την αρετή.

Στην εποχή μας το πόδι της γνώσης έχει υπερτροφία ενώ το πόδι της αρετής ατροφία. Γι' αυτό η Παιδεία μας είναι ανήμπορη , διότι είναι ανάπηρη. Χωλαίνει και στα δυο πόδια. Το ένα πόδι είναι πόδι ζογκλέρ και το άλλο πόδι νάνου.

Τι να την κάνουμε τη γνώση όταν γίνεται πύργος για να φτύνουμε όσους είναι πιο χαμηλά από εμάς;

Τι να την κάνουμε τη γνώση, όταν γίνεται γροθιά που καταστρέφει την προσωπικότητα και την περιουσία του άλλου;

Τι να την κάνουμε τέτοια γνώση όταν γίνεται αγχόνη και πνίγει το δίκιο και την ελευθερία του άλλου;

Τι να την κάνουμε τη γνώση όταν απουσιάζουν οι στοιχειώδεις ανθρώπινες αξίες, όπως είναι ο σεβασμός και η ευγνωμοσύνη;

Αγαπητά μας παιδιά,

Είστε ό,τι πιο ωραίο και ακριβό έχει η πατρίδα μας.

Είστε η ελπίδα μας και η χαρά μας.

Αξιοποιείτε τα παιδιάτικα μοσχομύριστα χρόνια σας, που τα ζείτε σε μια ελεύθερη πατρίδα και δώστε μια υπόσχεση στον εαυτό σας σήμερα στη γιορτή των αγίων της αρετής και των γραμμάτων. Να γίνετε πολύ καλύτεροι από εμάς. Καλύτεροι στην αρετή και στη γνώση. Καλύτεροι στην αγάπη και στη δικαιοσύνη.

Κρατείστε ελεύθερη τη σκέψη σας . Μην επηρεάζεστε από τις διαφημίσεις και τις σειρήνες του κόσμου. Δείξτε μεγαλύτερη επιμέλεια στα μαθήματά σας και μην απομακρύνεστε από το Θεό και την εκκλησία.

Όπως οι Τρεις Ιεράρχες ακολούθησαν το δρόμο του καλού, το δρόμο του χρέους, ανεπηρέαστοι από τις φωνές του κόσμου, ευχόμαστε όλοι εμείς που σας αγαπούμε να προοδεύετε και να γίνετε άρτιοι άνθρωποι, προσωπικότητες με αρετή και γνώση. Να σας αξιώσει ο Θεός μια μέρα να ευεργετήσετε τον τόπο που σας γέννησε κι εμάς να μας αξιώσει να σας καμαρώσουμε.

Οι άγιοι που γιορτάζουμε σήμερα ας πρεσβεύουν για όλους μας.